

რედაქცია

გადავიხსნის პრინციპულად... კლუბის ქვემოთ... ბელის-მოწერა... „დროებას“ შანი:...

დროება

ბაგოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

შანი განსაზღვრული... რედაქცია განსწორებს... შანი განსაზღვრული...

ამა 1882 წელს ყოველ-დღიური გასეთი „დროება“

გამოდის იმავე პრინციპით და რიგით და ამავე თანამშრომლების დახმარებით, რედაქციის განმარტებით.

სელის-მოწერა მიიღება:

თფილისში: „დროებას“ რედაქციის განმარტებით, გალაგინის პრინციპულად... თ. ივ. გ. მუხრანსკის სახლებში, კლუბის ქვემოთ... „დროებას“ და „ივერიას“...

ფასი სელის-მოწერისა:

ერთის წლით: 9 მან. სამის თვით 3 ,, ნახევარის წლით 5 ,, ერთის თვით 1 ,,

რედაქციური სერ. მესხი.

გამომცემელი სტ. მელიქიშვილი.

სალომონ მადეოზ-ს-ძე და ძე ამისი მანტანგ ნაცვლი მვილინი გულითადის მწუხარებით აუწყებენ...

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include მგორესი, მესამესი, მგოთხესი, მებუთესი, ალმოსავლეთის პირი, ალმოსავლეთის მგორე, ალმოსავლეთის მესამე, ოქრო, შინაგანის 5% სესხი ბილეთები, პირველი სესხის, მგორე სესხის.

ტელეგრაფი

კაბელობის რედაქციის განმარტებით... კაბელობის რედაქცია... კაბელობის რედაქცია...

სახალხო ბანათლება და ჩვენი მომრიგებელი შუამავლები

თფილისი, 22 იანვარი. მომრიგებელი შუამავლები (მხროვანი პოსტდენიკებს) კანონით უფლები აქვთ...

მინისტრაციის რჩევითა და ჩაგონებით; მომრიგებელი შუამავლებს კი წილი არა აქვთ ამ წმინდა საქმეში. მაგრამ ამას ვინ მოსთხოვს იმათ, ნეტავი თავის პირ-და-პირი მოვალეობა შეესრულებინათ...

— რას ახდენენ შაგირდებს სწავლაში? — არათერს, მუქთად ვასწავლი. — რა? მუქთად ასწავლი? მუქთაობას აჩვევს ხალხს? მე შენ გიბრძანებ, ახლავე დაითხოვე შაგირდები და დაკეტე ეს რაღაც სკოლა...

ხელმწიფო მიწები იმ პირობით, რომელნიც რუსეთში იმდროინდელი...

ამ საგნისათვის შესახებ ვახ. „გოლასში“ შემდეგ სასიამოვნო ამბავს ვკითხულობთ: „მადკასის თავისუფალ მიწების მანწილებლის დროს, მთავრობა, რასაკვირველია, ადგილობრივ მცხოვრებთა საჭიროებასაც მიიღებს მხედველობაში...“

მართლმდებარე გაზეთში იწერებინ, სამხრეთ რუსეთის ზოგიერთ კავიტა-ლისტებს განზრახვა აქვთ, შეადგინონ აქციონერთა კამპანია იმ განზრახვით, რომ მადკასიდან ტყე გამოიტანონ და სამხედვარ-გარეთ გაასაღონო.

ჩვენ ვერ მოგვივლია ჩვენი ტყეებისათვის, ვერ გვისარგებლნი და, მაშ ახლა ეუცადოთ-როგორ მოუქლან და განსაკუთრებით, როგორ ისარგებლებენ ამით უცხოელები...

ჩვენს გაზეთში იყო ამას წინა დოხსენებული, რომ სიღნაღის მახრში და იმერეთისკენაც საქონლის ქირი გაჩენილა და დიდ ზარალს აძლევს ხალხსაო.

მორიდან გვწერენ, რომ იქაურ სამაზრო სასწავლებლის შეგირდებს წლებადღამდინ ხუთ მანეთს ახ-

რეთვე მთავრობაში ჯარის შესაკრებად იყო ბაბა-ხანის სარდარი, რომ იმართის შემცირებით ჩამოგდოთ ტახტი-დამ ნუხის მაჰმად-ასან-ხანი. ამისთანა ბევრი რამ ჰქონდათ სახეში...

მეფე აგროვებს ჯარს და ვითომც სურსო ომი დაეწყო ლადიანთან; აგ-

დევინებდნენ წელიწადში სწავლას ფასს და, რადგან ამ სასწავლებელში მომეტებული ნაწილი ლარბ დედ მამის შეილები იზრდებიან, ამის გამო ამ ფასის გადახდაც უჭირდათ; ახლა კი წელიწადში რვა მანეთი გახადეს სწავლის ფასიო.

სოფ. ღიმილამ გვწერენ, რომ ამ სოფელში, რომელიც სულ 7-8 ვერსზე მდებარეობს ქალაქიდან და რომელშიაც 400-მდე კარგი შეძლებული ხალხი ცხოვრებს დღემდინ ერთი სკოლაც არ არის გამართულიო.

შეცდომა გუშინდელს ნომერში ბ. ახალქალაქელის წერილში, ვიგრამბის მეორე სტრიქონში შეცდომა იყო: ეწერა: Неправъ Мейровъ. უნდა იყოს: Значить, ты Непровъ.

„დროების“ კორექსიონი კახეთი. 12-საგანს. ასეთი წიგნი მარშანდელზედ უფრო სუსხიანი და ცუდი ზამთარია; შემოდგომა იყო, რომ თოვლი ჩამოყარა და ცხლაც არ აუღია; ხან უმეტებს და ხან აკლებს, უმეტესად კი ჰყინავს.

ამ ყინვის და სიცივის გამო, ცოტა არ არის გზები შეიკრა და სასმელ-საჭმელმა ფასი იმატა, თუმც კი წარსულის წლების შედარებით წიგს

ვარ-მმართველს: საჩქაროდ დაემზადებინა ადგილებული ხალხი, მოესპო მათი ბოროტ-განზრახვა და შეთქმულობა. ამას კიდევ დასძინებდა, ვითომც ღარია დედოფლი თვითონ მას შეეხვეწა, რომ მათი მხარე დაეჭირა, ამისთვის აღუთქვა მას სარდარობის და სახლთ-უხუცესობის ღირსების დაბრუნება.

თავადი მრბელიანი ურჩევდა მთავ-

ყველაფრის იაფობა: წინეთ რომ ფუთს ფქვილს მანეთ და ორმენტად ცვილულობდით, წიგს ოთხ აბაზად იხვეწებოან; აგრეთვე შარშან და შარშანწინ ურემ შეშაში ხუთს და ექვს მანეთს გაძლედიო, წიგს კი სამი და ოთხი მანეთია; ლენოც არ არის ძვირი, თავი ლენო თუნგი ოთხი აბაზია.

მაგრამ ამხე უფრო მეტად გვახარებს ის ამბავი, რომ ჩვენ მომავალში ერთის მომრიგებელის მოსამართლის მაგიერ მოგველის ორი: ერთი გამოღმა, შ. თელავში, და ერთიც გაღმა, რომელსამე საშუალოდ მდებარე სოფელში. მისაც არ უნახავს თუ რა ფართო მოედანი აქვს ჩვენს მომრიგებელს სასამართლოს, — რა ვივაგლანს იხდის არა მარტო მომჩივარი და ბრალდებული, არამედ თვით მოსამართლეს, საქმის სიბევრის გამო, ის ვერც იმას იგრძნობს, თუ რამდენად უნდა უხაროდეთ ვალმა-გამოღმა ცხოვრებ კახელებს ამ ორის სასამართლოს ვანწესება.

ბაღმა-მხარში სასამართლოს დაარსებას სად აპირებენ და როდის არ ვიცით. ჩვენის აზრით, უკეთესი იქნება, — ეს სასამართლო ვახსნას ან მნივლში და ან შილდაში, რადგანაც ეს ორი სოფელი არის შუა ადგილი ბაღმა-მხარისა, და ვახსნას რაც შეიძლება ჩქარა. საკვირველია, ღმერთმანი, ანკი აქამდისინ რატომ არაინ აქცედა ამას ყურადღებას! ჩემის თვლით მინახავს რომ ბ. თელავის მომრიგებელი მოსამართლე შარანგოზოვი საქმის გასარჩევად შესულა დილის 11 საათზე და მზე ჩასულა, ისე ურჩევია; რომ ვერ გაუთავებია, მეორის დღისთვის გადაუღვია. მინახავს, რომ კვირა-უქმე დღესაც კი საქმე ვრჩიოს,

ვარ-მმართველს: საჩქაროდ დაემზადებინა ადგილებული ხალხი, მოესპო მათი ბოროტ-განზრახვა და შეთქმულობა. ამას კიდევ დასძინებდა, ვითომც ღარია დედოფლი თვითონ მას შეეხვეწა, რომ მათი მხარე დაეჭირა, ამისთვის აღუთქვა მას სარდარობის და სახლთ-უხუცესობის ღირსების დაბრუნება.

ამ დროს თფილისის მიტროპოლიტი გამოეცხადა საქართველოს მთავრ-მმართველს და გამგეს, მოახსენა იგივე, რაც თავად მრბელიანმა, ნუგეშაც აძლევდა, ისეთი არასფერი მოხდება-რაო და სხე...

რადგანაც წინა დღეს ვერ გაუთავებია. მაგრამ მინც უნდა მოიპოვებოდა მხელად თუ სადმე მოიპოვებოდა სასამართლო ასე ხალხისგან შეძლებული და გაიცხული, როგორც ეს.

საქმე რომ გქონდეს რამე ამ სასამართლოში, ჯერ უნდა შენი წლოვანება გაშინჯო — მოესწრები თუ არა გათავებას და შემდეგ დაიწყო. აქ კაცი რომ იხრჩობოდეს წყალში, ხელს არაინ მიწვიდეს: — „მუტკივარი თავი რაზე ავიტკიო, მიროვი სულში რისთვის ვიტანტალო მოწმედ ამ სიშორეზედაო“. ბლენი ყველაფერში დაგეთანხმება, ოღონდკი ნუ უჩივლებ ამ სასამართლოში: იმან იცის, რომ მთელი წელიწადი მინც გასტანს იმისი მისვლა-მოსვლა, იცის, რომ ტყუილ-უბრალოდ ჯვარს უნდა იკონ თემიდის ურიებმა. აი, ყველა ამისთვის საბედნიეროდ უნდა ჩავთვალოთ ბაღმა-მხარში მეორის სასამართლოს დაარსება და ვთხოვოთ იმ პირობით, ვისაც კი ეს საქმე ექვემდებარება, რაც შეიძლება ჩქარა დაარსდეს.

მეორე (თუ მართალია) ამბავი გახლავთ თელავის თავად-აზნაურთა წინამძღოლს ვითომც უმალღესის მთავრობისაგან მივლას მოწერილობა — შეიტყოს ვინ უფრო ღარიბი და ვალიანია იმ პირობით შორის, რომელთაც პრიკაზის ფული ჰმართებთ და წარუდგინოს მთავრობას. ამ საგანზედ ამბობენ, ვითომც მას ჩამოჰკიდებოდნ ჩვენი კეთილშობილთ ტუზები: — „ზანდა თუ არა, ჩვენ წაგვადგინეო, ჩვენზე ვალიანი კაცები არ მოიპოვებინაო“. მთ მართალია ეს მოწერილობა, ძალიან კარგი იქნება იმათ სიტყვას არ აჰყვეს თ. რ. მაჩნაძე და ნამდვილად ისინი წარადგინოს, ვინც ქვრივ-ოხრები და მიწათან გასწორებულნი არიან; თორემ პირველების წარადგენა, სხვა რომ არა იყოს-

სოტა ხნის შემდეგ გავარდა ხმა, რომ ხანი ემზადება საომრად, აგრეთვე 2,700 ლეკი სხვა-და-სხვა დასებით ემზადებიან, სურსათიც მზათა აქვთო, ახალ-სიხის ფაშასთან შეერთებას აპირებენო და ამ ნაირად, შარნაოზის წინამძღოლობით, საქართველოს დაცემააო. თემურაზ ბატონიშვილმა საშინლად შეაწუხა ხალხი: დაიწყო გარდასახადის (ხარკის) მოკრება, როგორც თვითონ სურამში, აგრეთვე გარემე მცხოვრებლებზედაც; მღვდლებს აღუკრძალა რუსეთის იმპერატორის მოხსენება ეკლესიებში და მისი სახლობის დღეგრძელობა. იმათ მაგიერად უნდა მოგხსენებიათ საქართველოს მეფეების მემკვიდრეები. თემურაზი იმერეთში და ახალ-სიხეში სწერდა წერილებს და სურამში ხმირ-ხშირად კრებას იწვევდა, რჩევას აძლევდა თუ როგორ უნდა მოქცეულიყვნენ.

თფილისში შესანიშნავი მოვლინება მოხდა: საქართველოს თავად-აზნაურობამ უთანხმოება გამოუცხადა მაშინდელ მმართველო-

* ეს ამბავი გამოკრებილია სოკოლოვის თხზულებიდან: „Путешествие въ Имеретию и Грузию“. Издание общества, исторіи и древностей російскихъ при Московскомъ уни-верситетѣ.

